

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพดล	มีไชโย	อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อาจารย์รัฐณูญะ	นุปผเวส	อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
นายวงชัย	ชนะชัย	ผู้อำนวยการ 8 โรงเรียนกวางโจนศึกษา อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

1. แบบสอบถามวัดจริยธรรมด้าน การพึ่งตนเองด้านเศรษฐกิจ ความขยันหมั่นเพียรในการ-ศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา การประหยัดเงิน การมีระเบียบวินัยในการศึกษาเล่าเรียน การดำรงความเป็นไทย
2. แผนการทดลองการใช้ตัวแบบบุคคลจริงเพื่อปลูกฝังจริยธรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามวัคจริยธรรม

แบบสอบถามวัดจริยธรรม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 30 ข้อ ให้นักเรียนทำทุกข้อ
2. แบบสอบถามนี้ต้องการถามเกี่ยวกับความรู้สึกและการกระทำบางอย่างเพื่อพิจารณาว่านักเรียนมีความรู้สึกหรือเคยปฏิบัติมากน้อยหรือบ่อยครั้งเพียงใด ฉะนั้นจึงไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด เพราะในแต่ละข้อ แต่ละคนย่อมมีความรู้สึกหรือการปฏิบัติไม่เหมือนกัน
3. วิธีการตอบแบบสอบถาม ในแต่ละข้อมีช่องว่างให้เลือกตอบ 3 ช่อง ให้นักเรียนอ่านแต่ละคำถามแล้วพิจารณาว่า ตอบตรงช่องใดจึงจะตรงกับความรู้สึกหรือตรงกับสิ่งที่นักเรียนเคยปฏิบัติจึงกาเครื่องหมาย / ลงในช่องนั้น

ตัวอย่าง

ข้อความ	สม่ำเสมอ	บางครั้ง	ไม่เคย
0 ข้าพเจ้าทำงานเพื่อหารายได้พิเศษ	/		
00 ข้าพเจ้าลอกการบ้านเพื่อน			/

ข้อความ	สม่ำเสมอ	บางครั้ง	ไม่เคย
1. ข้าพเจ้าซ่อมแซมเสื้อผ้าให้ใช้ประโยชน์ได้ต่อไป.....			
2. ข้าพเจ้าเก็บเงินส่วนหนึ่งไว้ใช้ยามฉุกเฉินโดยไม่ต้องขอจากพ่อแม่.....			
3. ข้าพเจ้าวางแผนการใช้จ่ายเงินของตนเอง.....			
4. ข้าพเจ้าคิดว่าคนมีหน้าที่เรียนอย่างเดียวเรื่องการหาเงินมาให้ใช้เป็นหน้าที่ของพ่อแม่.....			
5. ข้าพเจ้าใช้สิ่งของเครื่องใช้ด้วยความทะนุถนอมเช่น กระเป๋ารองเท้า เครื่องเขียน แบบเรียน ฯลฯ			
6. ข้าพเจ้าละทิ้งงานที่ครูมอบหมายให้ในบางวิชาที่ข้าพเจ้าไม่ชอบ.....			
7. ข้าพเจ้าทำแบบฝึกหัดหรือการบ้านที่ครูกำหนดให้เสร็จทันเวลา.....			
8. ข้าพเจ้าศึกษาบทเรียนมาล่วงหน้าก่อนที่ครูจะสอน.....			
9. ข้าพเจ้าคุยหรือแหย่เพื่อนในขณะที่ครูสอน.....			
10. ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนที่เรียนไปในแต่ละวัน.....			
11. ข้าพเจ้าวางแผน เมื่อเห็นเพื่อนกำลังขีดเขียนโต๊ะเรียนผนังห้องเรียน หรืออาคารเรียน ฯลฯ.....			
12. เมื่อข้าพเจ้าไปโรงเรียนจะแต่งกายด้วยเครื่องแบบนักเรียนอย่างเรียบร้อยและถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน.....			
13. ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามนโยบายของโรงเรียน เช่น นโยบายการรักษาความสะอาด โดยทั้งขณะในถึงขณะ ฯลฯ.....			
14. ข้าพเจ้าสนใจและใช้เวลาแก่การเรียนของตนเองอย่างเต็มที่เพียงอย่างเดียวโดยไม่สนใจและเข้าร่วมกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียน.....			
15. ข้าพเจ้าทำเวรรักษาความสะอาดตามที่ได้รับมอบหมาย.....			

ข้อความ	สม่ำเสมอ	บางครั้ง	ไม่เคย
16. ข้าพเจ้าใช้จ่ายเงินในแต่ละวันน้อยกว่าจำนวนเงินที่ข้าพเจ้าได้รับ.....			
17. ข้าพเจ้าซื้อของตามเพื่อน เห็นเพื่อนซื้อก็อยากซื้อ เห็นเพื่อนมีก็อยากมีบ้าง.....			
18. ข้าพเจ้านำสมุดที่เหลือใช้หรือหนังสือเล่มเก่าที่ยังไม่ได้ใช้มาใช้ประโยชน์.....			
19. ข้าพเจ้าคิดว่าจะประหยัดไปทำไมเมื่อมีเงินก็ควรใช้.....			
20. ข้าพเจ้านำเงินที่สะสมไว้ไปเล่นการพนัน เพื่อที่จะได้เงินมากขึ้น.....			
21. ข้าพเจ้าเข้าห้องเรียนไม่ตรงเวลา.....			
22. ข้าพเจ้าเปิดโอกาสหรือยินยอมให้เพื่อนลอกคำตอบในการสอบ.....			
23. ข้าพเจ้ากินขนมหรือดื่มน้ำในขณะที่มีการเรียนการสอน.....			
24. ข้าพเจ้าพยายามทำข้อสอบด้วยตนเอง แม้ว่าข้อสอบนั้นจะยากก็ตาม.....			
25. ข้าพเจ้านำงานอื่นมาทำในขณะที่ครูสอน.....			
26. ข้าพเจ้าใช้ภาษาไทยถูกต้องทั้งการพูดและการเขียน.....			
27. ข้าพเจ้าดำเนินบุคคลที่ทำลายโบราณสถานและโบราณวัตถุของไทย.....			
28. ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญของชาติ เช่น วันจักรี วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันปิยมหาราช ฯลฯ.....			
29. ก่อนจะไปโรงเรียนและกลับจากโรงเรียน ข้าพเจ้าจะบอกผู้ปกครอง พร้อมทั้งยกมือไหว้.....			
30. ข้าพเจ้าร่วมจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวันสำคัญของชาติกับทางโรงเรียน.....			

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

แผนการทดลองการใช้ตัวแบบบุคคลจริงเพื่อปลูกฝังจริยธรรม

แผนการทดลองการใช้ตัวแบบบุคคลจริงเพื่อปลูกฝังจริยธรรม

ครั้งที่	รายการปฏิบัติ	เรื่อง
1	ปฐมนิเทศ	แนะนำผู้วิจัย อธิบายแนวการปฏิบัติและข้อตกลง สร้างความสัมพันธ์
2	ทดสอบก่อนการทดลอง	ใช้แบบสอบถามวัดจริยธรรม
3	ทดลองครั้งที่ 1	ตัวแบบบุคคลจริงเรื่องการพึ่งตนเองด้านเศรษฐกิจ
4	ทดลองครั้งที่ 2	ตัวแบบบุคคลจริงเรื่องความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียน
5	ทดลองครั้งที่ 3	ตัวแบบบุคคลจริงเรื่องความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน
6	ทดลองครั้งที่ 4	ตัวแบบบุคคลจริงเรื่องการประหยัดและออม
7	ทดลองครั้งที่ 5	ตัวแบบบุคคลจริงเรื่องการมีระเบียบวินัยในการศึกษาเล่าเรียน
8	ทดลองครั้งที่ 6	ตัวแบบบุคคลจริงเรื่องการดำรงความเป็นไทย
9	ทดสอบหลังการทดลอง	ใช้แบบสอบถามวัดจริยธรรม

แผนการสอน เรื่อง การพึ่งตนเองด้านเศรษฐกิจ

วัตถุประสงค์

1. บอกความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์และวิธีการปฏิบัติตนในเรื่องการพึ่งตนเองด้านเศรษฐกิจ
2. บอกความรู้สึกละอายใจของตนเองที่มีต่อการพึ่งตนเองด้านเศรษฐกิจได้
3. ควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติได้ถูกต้อง เป็นกณินัยในการพึ่งตนเองด้านเศรษฐกิจ

เนื้อหา

การพึ่งตนเองด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การที่นักเรียนพยายามใช้ความรู้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่ในด้านเงินทอง รู้จักหารายได้ทางสุจริตสำหรับใช้จ่ายส่วนตัว เพื่อแบ่งเบาภาระพ่อแม่ ผู้ปกครอง โดยไม่กระทบกระเทือนต่อการศึกษาเล่าเรียน เช่น ใช้เวลาว่างหลังเลิกเรียนรับจ้างส่งขนม ขายของ ปลุกผักสวนครัว ฯลฯ ตลอดจนรู้จักใช้เครื่องอุปโภคบริโภคด้วยคุณค่าอย่างแท้จริง เช่น พยายามซ่อมแซมเสื้อผ้าให้ใช้ประโยชน์ได้อายุยืนยาว เลือกซื้ออาหารรับประทานให้พอเหมาะไม่เหลือทิ้ง วางแผนการใช้จ่ายเงินและการเก็บออมไว้อย่างมีสัดส่วน ฯลฯ

กิจกรรมการปลูกฝังและสร้างเสริมจริยธรรม

ผู้วิจัยแนะนำตัวแบบ : นายศิริวัฒน์ เทาบุรี นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 เป็นนักเรียนที่ได้รับการยอมรับจากคณะครู-อาจารย์ทุกท่านว่าปฏิบัติตนในเรื่องการพึ่งตนเองด้านเศรษฐกิจได้ดี ให้ศิริวัฒน์เล่าประสบการณ์ให้กลุ่มตัวอย่างฟัง

ศิริวัฒน์ : คนเราทุกคนเกิดมาคงไม่มีใครที่จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้เพียงลำพังโดยไม่อาศัยความช่วยเหลือจากคนอื่นเลย แต่ก็คงไม่มีใครคนไหนที่คอยแต่จะพึ่งคนอื่นโดยไม่รู้จักพึ่งตนเอง เว้นเสียแต่ว่าจะเป็นบุคคลที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ เมื่อพูดถึงเรื่องการพึ่งตนเองข้าพเจ้าก็มีตัวอย่างเรื่องราวของการพึ่งตนเองมาเล่าสู่ทุกคนฟัง เรื่องมีอยู่ว่า ข้าพเจ้าเป็นคนที่ยึดอยู่ในครอบครัวฐานะค่อนข้างยากจนคนหนึ่ง เมื่อครั้งที่ข้าพเจ้าเป็นเด็ก ๆ จึงต้องอดมืออดเท้าเป็นประจำ ด้วยสาเหตุนี้เองที่บีบบังคับให้ข้าพเจ้าต้องรู้จักช่วยเหลือตัวเองตั้งแต่เล็ก ๆ โดยการไปหาของป่าบ้าง เช่น เห็ดหน่อไม้ เพื่อนำมาให้แม่ของข้าพเจ้าทำเป็นอาหารให้กิน พอข้าพเจ้าโตขึ้นมาหน่อย ก็อยู่ในช่วงวัยเรียน ข้าพเจ้ายังคงต้องพึ่งตนเองอยู่เป็นประจำ เช่น เรื่องค่าใช้จ่ายในการศึกษาจึงเป็นปัญหาใหญ่ ที่ข้าพเจ้าต้องหาทางพึ่งตัวเอง เพราะจะรอให้ใครช่วยคงเป็นไปไม่ได้ด้วยเหตุ

นี่เองที่ข้าพเจ้าต้องคิดรนชวนขายเพื่อที่จะหาเงินมาเรียน จนในที่สุดข้าพเจ้าก็พบช่องทางที่พอจะหาเงินมาเรียนได้ เมื่อข้าพเจ้าได้รู้จักกับนักเขียนคนหนึ่ง และรู้สึกถูกชะตากัน ท่านจึงรับข้าพเจ้าไว้เป็นลูกศิษย์ จนในที่สุดข้าพเจ้าก็สามารถเขียนได้ และโรงพิมพ์ก็ยอมรับงานเขียนของข้าพเจ้า ถึงแม้ว่างานเขียนของข้าพเจ้าจะไม่มีราค่างวดอะไรมากมายเหมือนกับงานเขียนของนักเขียนชั้นแนวหน้าแต่มันก็พอที่จะเป็นทุนในการศึกษาเล่าเรียนของข้าพเจ้าเป็นอย่างดี ที่ข้าพเจ้ายกตัวอย่างเรื่องนี้ มิใช่ยกตัวอย่างว่าตัวเองเก่งหรืออย่างไร เพียงแต่ต้องการให้ทุกคนรู้จักพึ่งตนเอง เพราะถ้าเราไม่รู้จักพึ่งตนเองคอยแต่จะพึ่งคนอื่นผลเสียก็จะเกิดแก่เราเอง ยกตัวอย่างง่ายๆ เช่น การทำการบ้านถ้าเราไม่รู้จักพึ่งตนเอง คอยแต่จะลอกคนอื่นผลเสียก็ต้องตกอยู่ที่เรา เพราะเวลาที่เราสอบหรือเผชิญกับปัญหาเพียงลำพัง เราก็จะไม่สามารถช่วยตนเองได้ ผลสุดท้ายเราก็คงสอบตก เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงขอฝากทุกคนว่า “ อดตาหิ อดตาโน นาโถ ” คนแลเป็นที่พึ่งแห่งตน พุทธศาสนสุภาษิตบทนี้ยังคงใช้ได้เสมอ ถ้าใครบวชที่มนุษย์ยังคงมีมือ มีเท้า มีมันสมอง และไม่ได้เป็นอัมพาต ครานั้นมนุษย์ก็ควรที่จะรู้จักพึ่งตนเอง ไม่ใช่จะคอยพึ่งแต่คนอื่นเรื่อยไป

ให้กลุ่มตัวอย่างซักถามตัวแบบจากนั้นแจกเอกสารหมายเลข 1

สื่อการเรียนการสอน

แบบตรวจสอบคุณลักษณะการพึ่งตนเองด้านเศรษฐกิจ (เอกสารหมายเลข 1)

การประเมินผล

- ตรวจสอบแบบตรวจสอบคุณลักษณะ การพึ่งตนเองด้านเศรษฐกิจ
- สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

เอกสารหมายเลข 1

แบบตรวจสอบคุณลักษณะ
เรื่อง การพึ่งตนเองด้านเศรษฐกิจ

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้ ซึ่งบุคคลในเรื่องต้องคิดและตัดสินใจเลือกปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง
 2. ถ้าสมมุตินักเรียนประสบเหตุการณ์ในเรื่องดังกล่าว นักเรียนจะตัดสินใจเลือกปฏิบัติอย่างไร ทางเลือกที่นักเรียนเลือกไม่มีผิดหรือถูก เพราะความคิดและการตัดสินใจของแต่ละคนไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน ถ้านักเรียนต้องการทราบว่า นักเรียนมีเหตุผลในการเลือกปฏิบัติอย่างไรแล้ว ให้นักเรียนตอบตามความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียน
 3. ให้นักเรียนเขียน / หน้าข้อทางเลือกที่ต้องการ
 1. โอใช้เวลาวางส่วนหนึ่งหลังเลิกเรียนหารายได้พิเศษโดยพับถุงกระดาษแล้วเก็บเงินไว้ซื้ออุปกรณ์การเรียนที่จำเป็น นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใด โอจึงหารายได้พิเศษ
 -ก. ต้องการช่วยตนเองและแบ่งภาระด้านการเงินของคุณพ่อคุณแม่
 -ข. ให้คุณพ่อคุณแม่รักและเอ็นดู
 -ค. ฝึกตนเองให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
 -ง. ต้องการมีอุปกรณ์การเรียนใช้เหมือนเพื่อน ๆ
 2. ในวันหยุด เสาร์ อาทิตย์ โสภาก็จะช่วยคุณแม่ขายของเป็นประจำ นักเรียนคิดว่าโสภามีความคิดอย่างไรจึงทำเช่นนั้น
 -ก. ตนเองจะได้มีเงินใช้ไม่ขาดมือ
 -ข. เพื่อความสบายใจของคุณแม่
 -ค. ศึกษางานไว้สำหรับดำเนินธุรกิจแทนคุณแม่
 -ง. เพื่อแบ่งเบาภาระของคุณแม่
 3. คุณแม่ของนที เปิดร้านตัดเสื้อผ้า นทีจะดัดแปลงซ่อมแซมเสื้อผ้าของตนเองให้ใช้การได้อยู่เสมอด้วยความสามารถของตนเอง นักเรียนคิดว่า การกระทำของนทีมีผลดี อย่างไร
 -ก. ทำให้มีแบบเสื้อผ้าใหม่ ๆ ใส่อยู่เสมอ
 -ข. คุณแม่จะได้มีเวลาอย่างเต็มที่
 -ค. นทีได้โอกาสฝึกฝนตนเองให้มีความรู้ความสามารถ
 -ง. นทีเป็นบุคคลที่รู้จักช่วยตนเอง

4. มาลีเป็นลูกสาวคนเดียวของคุณพ่อคุณแม่ที่มีฐานะดีครอบครัวหนึ่ง คุณพ่อรู้ว่ามาลีชอบอ่านหนังสือการ์ตูนจึงซื้อมาให้มาลีอ่านเป็นประจำ วันหนึ่งมาลีได้เอาหนังสือการ์ตูนที่มีอยู่จำนวนมากไปตั้งไว้หน้าบ้านเพื่อให้เพื่อน ๆ ที่สนใจมาเช่าไปอ่านโดยเก็บค่าเช่าเล่มละ 50 สตางค์ แล้วรวบรวมเงินที่ได้ไปซื้อหนังสือการ์ตูนเล่มใหม่มาอ่านอีก นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใด มาลี จึงทำเช่นนี้

-ก. เสียขายเงินของคุณพ่อที่นำไปซื้อหนังสือการ์ตูนมาให้ตนอ่าน
-ข. เกรงว่าคุณพ่อจะไม่ซื้อให้อีกเพราะมีหนังสือการ์ตูนอยู่มากแล้ว
-ค. ให้เพื่อน ๆ ได้อ่านหนังสือการ์ตูนโดยเสียค่าบริการที่ถูกไม่ต้องไปเสียเงินมาก
-ง. ให้ตนเองมีหนังสือการ์ตูนใหม่ ๆ อ่านอยู่เสมอโดยไม่รบกวนคุณแม่

5. โรงเรียนเปิดรับสมัครนักเรียนที่จะใช้เวลาว่างตอนพักกลางวันช่วยเหลืองานห้องสมุดงานร้านค้าสหกรณ์ โดยทางโรงเรียนจะให้เงินเป็นค่าตอบแทนจำนวนหนึ่ง เมื่อนักเรียนทราบข่าวจะสมัครหรือไม่

-ก. สมัคร เพราะ จะได้ใกล้ชิดครูและครูจะได้รักตน
-ข. สมัคร เพราะ จะได้ฝึกงานหาประสบการณ์
-ค. สมัคร เพราะ เป็นการกระทำเพื่อส่วนรวม
-ง. สมัคร เพราะ จะเก็บเงินไว้ซื้อชุดนักเรียน และ อุปกรณ์การเรียน

เฉลย

ข้อ	ระดับคะแนนของคำตอบ			
	ก	ข	ค	ง
1	4	1	3	2
2	1	2	3	4
3	1	3	2	4
4	2	1	3	4
5	1	2	3	4

เกณฑ์การประเมิน

ระดับคะแนน

- 5-8 นักเรียนพึงตนเองเพื่อต้องการรางวัลหรือไม่ต้องการถูกลงโทษ
- 9-12 นักเรียนพึงตนเองเพื่อ ผลประโยชน์บางอย่างของคนใกล้ชิด
- 13-16 นักเรียนพึงตนเองเพื่อให้ตนเองเป็นที่ยอมรับของสังคม
- 17-20 นักเรียนเป็นคนที่รู้จักพึงตนเองในด้านเศรษฐกิจด้วยอุดมการณ์ของตน

แผนการสอน เรื่อง ความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียน

วัตถุประสงค์

1. บอกความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ และพฤติกรรมที่แสดงถึงความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียนได้
2. บอกความรู้สึก การกระทำ หรือ ความคิดเห็นของตนที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียนได้
3. ควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติถูกต้องเป็นกิจนิสัยในเรื่อง ความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียนได้

เนื้อหา

ความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียน หมายถึง การที่นักเรียนมีความรัก ความตั้งใจมุ่งมั่นศึกษาเล่าเรียน ไม่ย่อท้อแม้บางครั้งบทเรียนนั้นจะยาก หรือมีอุปสรรคต่างๆ บ้าง ก็มานะทำงานกระทั่งสำเร็จ เมื่อมีเวลาว่างก็ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเล่าเรียนของตนโดยอ่านหนังสือศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่างๆ เพิ่มเติม ทบทวนบทเรียนไปทุกวันและเตรียมตัวศึกษาบทเรียนมาล่วงหน้าทุกครั้ง เมื่อมีปัญหาหรือข้อสงสัยด้านการเรียนก็พยายามศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีการที่ถูกต้อง เพื่อคลี่คลายปัญหาของตนอยู่เสมอ

กิจกรรมการปลูกฝังและสร้างเสริมจริยธรรม

ผู้วิจัยแนะนำตัวแบบ : นายธานินทร์ เลิศพันธุ์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 เป็นนักเรียนที่ได้รับการยอมรับจากคณะครู-อาจารย์ทุกท่านว่ามีความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียน ให้ธานินทร์เล่าประสบการณ์ให้กลุ่มตัวอย่างฟัง

ธานินทร์ : “ความขยันหมั่นเพียร” คำสั้นๆ เพียงแค่ 5 พยางค์ แต่ความหมายและผลของมันหาได้สั้นตามจำนวนพยางค์ของมันไม่ เพราะผลของความขยันหมั่นเพียรมีค่าและยิ่งใหญ่เสมอสำหรับทุกคน ถึงแม้ว่าคนเราเกิดมามีระดับมันสมองไม่เท่ากัน ดังเช่นที่พระพุทธองค์ทรงเปรียบคนเราเหมือนดอกบัว 4 เหล่า แต่อย่างไรก็ตามดอกบัวเหล่าที่อยู่ล่างสุดก็ไม่จำเป็นว่าจะต้องอยู่เช่นนั้นเสมอไป อาจมีสักวันที่ดอกบัวเหล่านั้นจะโผล่ขึ้นมาเหนือน้ำเปล่งประกายความงามให้ปรากฏแก่สายตาของเหล่าภมรทั้งหลายได้ คนเราก็เช่นกัน แม้ว่าบางคนจะเกิดมาเป็นคนที่ไม่ค่อยฉลาดสักเท่าไร หากเปรียบกับดอกบัวก็อาจจะกลายเป็นเหล่าที่อยู่ล่างๆสุด แต่ถ้าเรามีความขยันหมั่นเพียรในการที่จะศึกษาเล่าเรียน ก็ย่อมมีสักวันที่เราจะขึ้นไปอยู่ในหมู่บัวเหล่าที่โผล่พ้นน้ำกับ

เขาได้บ้าง ข้าพเจ้าก็เป็นอีกคนหนึ่งที่เกิดมาแล้วไม่ค่อยจะฉลาด ความที่ไม่ฉลาดเท่าเขา ทำให้ข้าพเจ้าถูกเพื่อนดูถูกเหยียดหยามเป็นประจำที่ร้ายกว่านั้นก็คือ ไม่มีใครที่อยากจะคบหาสมาคมกับข้าพเจ้า โดยเฉพาะเวลาที่อาจารย์ให้แบ่งกลุ่มทำงานส่งอาจารย์ แทบจะไม่มีใครเลยที่อยากจะเอาข้าพเจ้าเข้าร่วมกลุ่มด้วย บางครั้งข้าพเจ้าก็น้อยใจถึงกับไม่ยอมไปร่วมเพื่อที่จะแยกกลุ่มกับเขา เขาก็ไม่สนใจหรอกที่ไม่มีข้าพเจ้าร่วมกลุ่ม กลับคิดใจซะอีกที่ไม่มีข้าพเจ้าอยู่ ผลก็คือข้าพเจ้าไม่มีงานส่งอาจารย์ ยังผลให้ข้าพเจ้าติด “ร” บ้าง ติด “0” บ้างในแต่ละรายวิชาที่มีงานกลุ่ม จนกระทั่งวันหนึ่งข้าพเจ้ารู้สึกน้อยใจและทนไม่ได้กับกิริยาที่ทุกคนดูถูกเหยียดหยามในความโง่ของข้าพเจ้า พลางก็คิดว่า ข้าพเจ้าจะหลบหน้าแยกกลุ่มอยู่อย่างนี้ตลอดหรือ ไม่มีวันหรอก ข้าพเจ้าจึงได้ให้สัตย์ปฏิญาณกับตนเองว่า ข้าพเจ้าจะทำให้ทุกคนเลิกดูถูก และจะต้องฉลาดกว่าทุกคนให้ได้ นับแต่นั้นมา ข้าพเจ้าก็เริ่มที่จะขยันอ่านหนังสือ ถึงแม้ว่าตอนแรกๆ มันสมองอันขี้เลื่อยของข้าพเจ้ามันจะไม่ยอมรับสิ่งที่ข้าพเจ้าที่ข้าพเจ้าพยายามกรอกให้มัน แต่ข้าพเจ้าก็ไม่ยอมที่จะละความพยายามเพราะถ้าข้าพเจ้ามาละความพยายามเสียตอนนี้ ทุกอย่างที่เขาเคยดูถูกข้าพเจ้าก็คงจะเป็นความจริงอย่างที่เขาวา ความที่ข้าพเจ้าอยากเอาชนะทุกคนที่ดูถูกหาว่าข้าพเจ้าโง่ ข้าพเจ้าจึงขยันเพิ่มขึ้นอีกเท่าตัว เวลาที่อาจารย์สอนในชั่วโมงเรียนข้าพเจ้าก็พยายามตั้งใจเรียนให้ได้ความรู้มากที่สุด ถ้าวันไหนมีเวลาว่างข้าพเจ้าจะใช้เวลาว่างเหล่านั้นในการหาที่อ่านหนังสือเงียบๆ โดยจะหามุมที่สงบและทำให้เรามีสมาธิในการอ่านมากที่สุด โดยเฉพาะในห้องสมุดซึ่งข้าพเจ้าจะเข้าห้องสมุดทุกครั้งที่มีเวลาว่าง หลังเลิกเรียนถ้าข้าพเจ้าทำงานบ้านเสร็จ หรือมีเวลาว่างข้าพเจ้าก็จะอ่านหนังสือและทบทวนบทเรียนที่อาจารย์สอนทุกวัน จากการที่ข้าพเจ้าใช้ความขยันหมั่นเพียรอย่างสูงในการศึกษาเล่าเรียนในที่สุดผลการเรียนของข้าพเจ้าก็ดีขึ้น จากคนที่เคยถูกดูถูกว่าโง่ ก็สามารถที่จะเอาชนะและขึ้นมาอยู่หน้าคนเหล่านั้นได้ ข้าพเจ้าหวังว่าเรื่องราวของข้าพเจ้าคงจะสามารถเป็นแรงกระตุ้นอย่างดีสำหรับทุกๆ คนที่มีสภาพเหมือนข้าพเจ้าเมื่อครั้งในอดีตและหวังว่าคนที่เรียนเก่งอยู่แล้วก็คงจะไม่มัวแต่คิดว่าตนฉลาดอยู่และไม่จำเป็นต้องขยันอะไรมากมาย ถ้าใครคิดอย่างนั้นนับว่าคิดผิดอย่างมากเพราะคนฉลาดมักแพ้คนขยันเสมอ.

ให้กลุ่มตัวอย่างซักถามตัวแบบจากนั้นแจกเอกสารหมายเลข 1

สื่อการเรียนการสอน

แบบสำรวจตนเอง เรื่อง ความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียน (เอกสารหมายเลข 1)

การประเมินผล

ตรวจแบบสำรวจตนเอง เรื่อง ความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียน
สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

เอกสารหมายเลข 1

แบบสำรวจตนเอง

เรื่อง ความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียน

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้ ตามความรู้สึกละความเป็นจริงของนักเรียน

วิชาที่ข้าพเจ้า			
ขยันเรียนมากที่สุด	ได้ระดับคะแนน (จาก ผลการสอบครั้งที่แล้ว)	ไม่ชอบเรียนมากที่สุด	ได้ระดับคะแนน (จากผลการสอบ ครั้งที่แล้ว)
1.....	1.....	1.....	1.....
2.....	2.....	2.....	2.....
3.....	3.....	3.....	3.....

เหตุที่ข้าพเจ้าขยันเรียนวิชา.....เพราะ.....

เหตุที่ข้าพเจ้าได้ระดับคะแนนสูงในวิชา.....เพราะ.....

เหตุที่ข้าพเจ้าได้ระดับคะแนนต่ำในวิชา.....เพราะ.....

เหตุที่ข้าพเจ้าไม่ชอบเรียนวิชา.....เพราะ.....

.....

นักเรียนคิดว่าตนเองควรจะปรับปรุงการเรียนวิชาที่ไม่ชอบของตนหรือไม่

อย่างไร.....

.....

.....

.....

แผนการสอน เรื่อง ความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน

วัตถุประสงค์

1. บอกความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์และวิธีการปฏิบัติตนในเรื่องความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน
2. บอกความรู้สึกของตนที่มีต่อความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียนได้
3. ควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติได้ถูกต้องเป็นกิจนิสัยในความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน

เนื้อหา

ความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน หมายถึง การที่นักเรียนศึกษาเล่าเรียนจนประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมาย ด้วยความขยันหมั่นเพียร อดทน เข้าห้องเรียนและส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลานัดหมาย เมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจในบทเรียนก็พยายามศึกษาค้นคว้าซักถามอาจารย์ให้เข้าใจ เมื่อทำแบบฝึกหัดก็ยอมรับว่าผิด แล้วพยายามแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องด้วยตนเองอยู่เสมอ มีผลการเรียนผ่านทุกวิชาในทุกภาคเรียน

กิจกรรมการปลูกฝังและสร้างเสริมจริยธรรม

ผู้วิจัยแนะนำตัวแบบ : นางสาวเพชรรุ่ง เกิดมงคล นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 เป็นนักเรียนที่ได้รับการยอมรับจากคณะครู-อาจารย์ทุกท่านว่ามีความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน ให้เพชรรุ่งเล่าประสบการณ์ให้กลุ่มตัวอย่างฟัง

เพชรรุ่ง : บุคคลใดไร้ซึ่งความรับผิดชอบ บุคคลนั้นก็ยากที่จะประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ ได้ เพราะการทำอะไรก็ตามต้องอาศัยความรับผิดชอบถึงจะทำได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการศึกษาเล่าเรียน การศึกษาเล่าเรียนจะต้องอาศัยความรับผิดชอบอย่างสูง ในการที่จะรับผิดชอบในหน้าที่แต่ละอย่างที่ได้รับมอบหมายจากครู-อาจารย์ ไม่ว่าจะเป็นการทำงานมาส่งเอาคะแนน ความขยันหมั่นเพียร และเข้าห้องเรียนให้ทัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียนทั้งนั้น ซึ่งถ้าหากเราขาดความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียนผลเสียก็คงตกแก่เราเป็นแน่ เช่น อาจารย์ให้ทำงานส่งวันจันทร์ เราขาดความรับผิดชอบไม่ทำงานส่งอาจารย์ เราก็อาจติด “ร” หรือไม่ก็สูญเสียคะแนนตรงนั้นไป เพื่อให้ทุกคนเห็นภาพชัดเจนข้าพเจ้าขออนุญาตยกตัวอย่างเรื่องราวเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียนของตนเองเพื่อเป็นตัวอย่างและแนวทางสำหรับทุกคน ข้าพเจ้าเป็นนักเรียนคนหนึ่งที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบมากมายไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่บ้านหรือที่โรงเรียน โดยที่บ้านข้าพเจ้ามีภาระที่ต้องรับผิดชอบในฐานะเป็นลูกคนโตต้องทำงาน

ทุกอย่างเพื่อน้องๆ แต่ที่โรงเรียนภาระที่ข้าพเจ้าต้องรับผิดชอบก็มีไม่น้อยแต่ข้าพเจ้าก็มักจะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเหล่านั้นได้สำเร็จทุกทีไปเพียงแค่อาศัยคำว่า “ความรับผิดชอบ” เช่น เรื่องการทำการบ้านหรืองานส่งอาจารย์เท่าที่จำได้ข้าพเจ้าเป็นนักเรียนคนหนึ่งซึ่งไม่เคยส่งงานอาจารย์ช้า ด้วยความที่ข้าพเจ้าถือว่ามัน คือ หน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบในฐานะที่เราเป็นนักเรียน เมื่ออาจารย์ท่านสั่งเราก็ต้องทำ ข้าพเจ้าตระหนักอยู่เสมอว่า ข้าพเจ้าเป็นนักเรียน โดยเฉพาะการมาเรียนหนังสือ และเมื่อมาถึงโรงเรียนข้าพเจ้าก็จะเข้าเรียนทุกครั้ง จากการที่ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียนยังผลให้ข้าพเจ้ามีผลการเรียนที่ดี เป็นที่รักใคร่ของครู-อาจารย์และเพื่อนๆ นอกจากนี้พ่อและแม่ก็มีความภูมิใจในตัวข้าพเจ้า ข้าพเจ้าขอบอกกับทุกคนว่า การศึกษาล่าเรียนคือหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบของทุกคนในฐานะที่เราเป็นนักเรียน ซึ่งถ้าหากเรารับผิดชอบเรื่องแค่นี้ไม่ได้ เราก็อย่าหวังเลขว่าจะรับผิดชอบเรื่องอื่นๆ ได้และถ้าหากทุกคนมีความรับผิดชอบปลูกฝังนิสัยที่มีความรับผิดชอบให้กับตนเองโดยเริ่มจากเรื่องเล็กน้อย เช่น การศึกษาล่าเรียน เมื่อเราโตขึ้นเราก็สามารถประกอบอาชีพการงานของเราได้โดยไร้ซึ่งอุปสรรค เพียงแต่เรามีความรับผิดชอบ.

ให้กลุ่มตัวอย่างซักถามตัวแบบจากนั้นแจกเอกสารหมายเลข 1

สื่อการเรียนการสอน

แบบทดสอบคุณลักษณะ เรื่อง ความรับผิดชอบในการศึกษาล่าเรียน(เอกสารหมายเลข 1)

การประเมินผล

ตรวจแบบตรวจสอบคุณลักษณะ เรื่อง ความรับผิดชอบในการศึกษาล่าเรียน
สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

เอกสารหมายเลข 1

แบบทดสอบคุณลักษณะ

เรื่อง ความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้ ซึ่งบุคคลในเรื่องต้องคิดและตัดสินใจเลือกปฏิบัติ อย่างใดอย่างหนึ่งในทางเลือกที่กำหนดให้ 4 ทางเลือก

2. ถ้าสมมุตินักเรียนประสบเหตุการณ์ในเรื่องดังกล่าว นักเรียนจะต้องตัดสินใจเลือกปฏิบัติอย่างไร ทางเลือกที่นักเรียนเลือกไม่มีผิดหรือถูก เพราะความคิดและการตัดสินใจของแต่ละคนไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน ถ้านักเรียนต้องการทราบว่านักเรียนมีเหตุผลในการเลือกปฏิบัติอย่างไรแล้ว ให้นักเรียนตอบตามความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียน

3. ให้นักเรียนเขียน / หน้าข้อทางเลือกที่ต้องการ

1. ในวันหยุด เสาร์ อาทิตย์ หลังจากสุชาติช่วยเหลือนานที่บ้านแล้ว จะเหลือเวลาตอนช่วงบ่ายทบทวนบทเรียน และทำการบ้านส่งครู สำหรับวันอาทิตย์นี้สุชาติตั้งใจทำเครื่องกรองน้ำให้เสร็จเพื่อส่งครูวันจันทร์ตามกำหนด แต่บังเอิญมีเพื่อน ๆ มาเยี่ยมที่บ้านและชวนไปชมการแสดงของวงดนตรีชื่อดัง สุชาติเห็นด้วยกับเพื่อนๆ แต่เมื่อคิดถึงงานที่ค้างอยู่ก็ทำให้เกิดความลังเลใจ ถ้านักเรียนเป็นสุชาติจะตัดสินใจอย่างไร

.....ก. ไปชมการแสดงของวงดนตรีกับเพื่อน ๆ แล้วค่อยกลับมาทำถ้าไม่เสร็จจะขอผัดส่งกับครู เพราะครูใจดี

.....ข. รีบทำเครื่องกรองน้ำให้เสร็จก่อนแล้วจึงไปชมการแสดงของวงดนตรีเพื่อรักษาน้ำใจเพื่อน

.....ค. ไม่ไปชมการแสดงวงดนตรี เพราะต้องการทำเครื่องกรองน้ำให้เสร็จไปส่งครูตามกำหนด

.....ง. ไม่ไปชมการแสดงของวงดนตรี เพราะการไปเที่ยวในขณะงานของตนเองยังไม่เรียบร้อยนั้น ไม่ใช่ลักษณะนิสัยของตน

2. อาจารย์มอบหมายให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน สันติซึ่งได้รับเลือกให้เป็นประธานกลุ่มจึงแบ่งงานให้เพื่อนช่วยกันรับผิดชอบ เมื่อถึงกำหนดส่งงานมีสมาชิกบางคนในกลุ่มไม่เอางานมาส่งให้สันติ เพื่อรวบรวมและเรียบเรียงส่งอาจารย์ เพราะยังไม่เริ่มทำงานที่ได้รับมอบหมาย ถ้านักเรียนเป็นสันติจะทำอย่างไร

.....ก. ปรึกษากับเพื่อนที่ทำงานไม่เสร็จหาวิธีการทำงานให้เสร็จทันส่งครูเพื่อมิให้ถูกสมาชิกในกลุ่มตำหนิ

.....ข. ช่วยเหลือเพื่อนทำงานให้เสร็จทันส่งครู เพื่อมิให้กลุ่มถูกครูตำหนิ

.....ค. ช่วยเหลือเพื่อนทำงานให้เสร็จทันส่งครู เพราะตนเป็นสมาชิกของกลุ่มต้องช่วยเหลือและร่วมมือกันทำ

.....ง. รอให้เพื่อนทุกคนเอางานมาส่งเพราะถือว่าได้มอบหมายให้แล้ว

3. ในช่วงโม่งคณิตศาสตร์ ครูให้นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ เนตรนภาเป็นนักเรียนคนหนึ่งในห้องนี้ได้ทำแบบฝึกหัดดังกล่าวส่งครู เมื่อครูตรวจและส่งสมุดคืนกลับมาปรากฏว่า มีแบบฝึกหัดผิด 4 ข้อ ถ้านักเรียนเป็นเนตรนภาจะทำอย่างไร

.....ก. ถ้าครูให้แก่แบบฝึกหัดข้อที่ผิดก็จะแก้ตามที่ครูสั่ง

.....ข. แก้แบบฝึกหัดที่ผิดให้ถูกต้องด้วยตนเองเพราะเป็นหน้าที่ของตนเองเมื่อทำผิดแล้วจะต้องแก้

.....ค. แก้แบบฝึกหัดที่ผิดให้ถูกต้องเพราะตนเองเป็นนักเรียนห้องตัวอย่าง

.....ง. แก้แบบฝึกหัดที่ผิดส่งครูเพราะตนเองจะได้เข้าใจแบบฝึกหัดดังกล่าว

4. ในวันสุดท้ายของการสอบปลายภาคเรียน บังเอิญแก้วปวดศีรษะขณะที่นั่งสอบนักเรียนคิดว่า แก้วจะทำอย่างไร

.....ก. ขอลื่อนเวลาสอบ เพราะถ้าสอบขณะปวดศีรษะเกรงว่าจะได้คะแนนไม่ดี

.....ข. สอบตามปกติเพราะไม่ต้องสร้างภาระให้แก่ครูผู้คุมสอบ

.....ค. สอบตามปกติเพราะไม่ต้องสร้างภาระให้แก่ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

.....ง. สอบตามปกติเพราะคิดว่าตนเองต้องมีความอดทนพอที่จะทำข้อสอบเสร็จ

5. ในการเรียนวิชา ส 102 ครูผู้สอนมอบหมายให้นักเรียนทำรายงานเรื่อง ประเทศเพื่อนบ้าน โดยให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม ในกลุ่มของจิตรา จิตราทำหน้าที่เป็นผู้สรุปรายงานให้เพื่อน ๆ ในห้องฟัง ก่อนถึงวันรายงานจิตราเป็นไข้หวัดและลาหยุด โรงเรียนมาแล้ว 2 วัน วันพรุ่งนี้จิตราต้องสรุปรายงานให้เพื่อน ๆ ฟัง แต่สุขภาพของจิตรายังไม่แข็งแรงเป็นปกติ ถ้านักเรียนเป็นจิตราจะทำอย่างไร

-ก. ไปโรงเรียนเพื่อทำหน้าที่สรุปรายงานเพราะเพื่อนในกลุ่มมอบหมายให้แล้ว
-ข. ไปโรงเรียนเพื่อทำหน้าที่สรุปรายงาน เพราะไม่ต้องการให้เพื่อนในกลุ่มผิดหวัง
-ค. ไม่ไปโรงเรียนแต่จะบอกให้เพื่อนในกลุ่มทราบล่วงหน้า
-ง. ไม่ไปโรงเรียนขอเปลี่ยนเวลาสรุปรายงานเป็นชั่วโมงหน้ากับครูผู้สอน

เฉลย

ข้อ	ระดับคะแนนของคำตอบ			
	ก	ข	ค	ง
1	1	2	3	4
2	2	3	4	1
3	1	4	3	2
4	1	2	3	4
5	4	3	1	2

เกณฑ์การประเมิน

ระดับคะแนน

- 5-8 นักเรียนมีความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียนเพื่อประโยชน์ของตนเอง
- 9-12 นักเรียนมีความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียนเพื่อประโยชน์สำหรับ เพื่อน
สนิท หรือบุคคลใกล้เคียง
- 13- 16 นักเรียนมีความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียนเพื่อประโยชน์ของโรงเรียน
เพื่อนในห้องเรียน
- 17-20 นักเรียนมีความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียนด้วยอุดมการณ์

แผนการสอน เรื่อง การประหยัดเงิน

วัตถุประสงค์

1. บอกความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์และวิธีการปฏิบัติตนในเรื่องการประหยัดเงิน
2. บอกความรู้สึกรู้สึกของตนที่มีต่อการประหยัดเงินได้
3. ควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติได้ถูกต้องเป็นกิจนิสัยในการประหยัดเงิน

เนื้อหา

การประหยัดเงิน หมายถึง การที่นักเรียนรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงิน ใช้เงินให้เกิดประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุด เหมาะสมกับรายรับ และมีการเก็บออมยับยั้งความต้องการของตนอันมีผลทำให้ใช้เงินอยู่ในขอบเขตที่พอเหมาะพอควร ตัดสินใจใช้เงินโดยคำนึงถึงประโยชน์ คุ้มค่า ความจำเป็นของตนเองอย่างรอบคอบ ไม่ตระหนี่ถี่เหนียวจนเกินไป

กิจกรรมการปลูกฝังและสร้างเสริมจริยธรรม

ผู้วิจัยแนะนำตัวแบบ : นางสาวเปริยทิพย์ สูงเดช นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 เป็นนักเรียนที่ได้รับการยอมรับจากคณะครู-อาจารย์ทุกท่านว่าปฏิบัติตนในเรื่องการประหยัดเงินได้ดี ให้เปริยทิพย์ เล่าประสบการณ์ให้กลุ่มตัวอย่างฟัง

เปริยทิพย์ : การประหยัดเงิน หมายถึง การที่เรารู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์ให้คุ้มค่ามากที่สุดโดยไม่ตระหนี่ถี่เหนียวจนเกินความจำเป็น ข้าพเจ้าได้เกิดมาสัมผัสคาบโลกในครอบครัวที่มีฐานะปานกลาง ข้าพเจ้ามีนิสัยรักการประหยัด อดออม มาตั้งแต่เด็กๆ คือข้าพเจ้าจะตัดสินใจการหยอดกระปุกออมสิน จนปัจจุบันนี้ข้าพเจ้าไม่ค่อยจะรบกวนพ่อแม่เรื่องเงินซักเท่าไร เพราะข้าพเจ้าก็พอที่จะหารายได้ให้กับตนเองได้ ซึ่งรายได้เหล่านั้นข้าพเจ้าก็จะใช้จ่ายในเรื่องการศึกษาเล่าเรียนของตนเอง การที่ข้าพเจ้ามีรายได้เป็นของตนเองจึงรู้ว่า เงินแต่ละบาทแต่ละสตางค์มันหามาได้ยากเย็นเพียงใดข้าพเจ้าจึงระมัดระวังเกี่ยวกับการใช้เงินมาก วันหนึ่งๆ ข้าพเจ้าจะนำเงินมาโรงเรียนวันละ 10 บาท แบ่งเป็นค่ารถ 2 บาท ค่าอาหาร 5 บาท ที่เหลือ 3 บาทก็จะเก็บไว้หยอดกระปุกออมสินหรือไม่ก็เป็นค่าขนม บางวันข้าพเจ้าจะห่อข้าวมาจากที่บ้านมาทานที่โรงเรียน ซึ่งหลายคนบอกว่าเป็นสิ่งน่าละอายแต่สำหรับข้าพเจ้าแล้วมันคือวิธีที่จะช่วยให้เราประหยัดได้อีกวิธีหนึ่ง ข้าพเจ้าไม่เคยที่จะใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเวลาจะซื้ออะไรก็ต้องคิดถึงความจำเป็นก่อน การประหยัดเงินตั้งแต่เด็ก ๆ จะทำให้เราสบายเมื่อโตขึ้น คำๆ นี้ แม่ข้าพเจ้าเคยพร่ำสอนตั้งแต่เล็กจนโต ซึ่งก็มีหลายครั้งที่ข้าพเจ้ารู้สึกสลดใจที่เห็นเพื่อนนักเรียนบางคนเที่ยวเงินพ่อแม่ที่จะเอาเงินไปโรงเรียนเยอะๆ บางคนถ้าไม่ได้เงินวันละ 20 บาท ก็จะไม่ไปโรงเรียน บางคนจ่อเอาวันละ

100 บาทก็มี แต่ที่ร้ายกว่านั้นก็คือมีนักเรียนบางคนซึ่งส่วนมากอยู่ในช่วงวัยรุ่นเห็นเพื่อนใส่เครื่องประดับราคาแพงๆ ก็อยากจะใส่กับเขาด้วยจึงเคี้ยวเงินพ่อแม่ซื้อให้ ถ้าไม่ซื้อให้ก็จะไม่ไปโรงเรียน พ่อแม่ก็จำเป็นต้องซื้อให้ ซึ่งพ่อแม่บางคนถึงกับต้องเจียดค่าข้าวสารเพื่อซื้อให้ลูกก็มี ข้าพเจ้ารู้สึกสลดใจมากแต่ก็ได้คิดในใจว่า เขาช่างไม่สงสารพ่อแม่เขาหรืออย่างไร ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับการที่เราเป็นนักเรียนแล้วจะมาใช้จ่ายเกินตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าต้องเคี้ยวเงินพ่อแม่แล้วข้าพเจ้ายังไม่เห็นด้วย เพราะในชีวิตข้าพเจ้าเองจะใช้เงินแบบที่เรียกว่ารู้ค่าของมันอย่างแท้จริง ข้าพเจ้าไม่เคยซื้อสิ่งที่มีมันไม่มีประโยชน์หรือซื้อเพื่อความโก้โก้ แต่ถ้าซื้อแล้วเป็นประโยชน์ เช่น หนังสือ ข้าพเจ้าจะรู้สึกที่ข้าพเจ้าได้ใช้เงินคุ้มกับสิ่งที่ได้มา การประหยัดเงินหลายคนอาจคิดว่าไม่สำคัญเพราะคนมีเงินจนเหลือใช้ แต่ข้าพเจ้าก็ขอฝากบทกลอนบทหนึ่งให้ทุกคนได้คิดกัน

คนจน	ทำรวย	ยิ่งจน
คนรวย	ทำจน	ยิ่งรวย
คนจน	ทำจน	อาจรวย
คนรวย	ทำรวย	อาจจน

ให้กลุ่มตัวอย่างซักถามตัวแทนจากนั้นแจกเอกสารหมายเลข 1

สื่อการเรียนการสอน

แบบตรวจสอบคุณลักษณะ เรื่อง การประหยัดเงิน (เอกสารหมายเลข 1)

การประเมินผล

ตรวจแบบตรวจสอบคุณลักษณะ เรื่อง การประหยัดเงิน

สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

เอกสารหมายเลข 1

แบบตรวจสอบคุณลักษณะ

เรื่อง การประหยัดเงิน

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

คำชี้แจง :

1. ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้ ซึ่งบุคคลในเรื่องต้องคิดและตัดสินใจเลือกปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในทางเลือกที่กำหนดให้ 4 ทางเลือก

2. ถ้าสมมุตินักเรียนประสบเหตุการณ์ในเรื่องดังกล่าว นักเรียนจะตัดสินใจเลือกปฏิบัติอย่างไร ทางเลือกที่นักเรียนเลือกไม่มีผิดหรือถูก เพราะความคิดและการตัดสินใจของแต่ละคนไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน ถ้านักเรียนต้องการทราบว่านักเรียนมีเหตุผลในการเลือกปฏิบัติอย่างไรแล้ว ให้นักเรียนตอบตามความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียน

3. ให้นักเรียนเขียน / หน้าข้อทางเลือกที่ต้องการ

1. แก้วได้เงินค่ารถไปโรงเรียนวันละ 4 บาท เขาจ่ายค่ารถ 2 บาท ตอนไปโรงเรียน ตอนเย็นเขาจะเดินกลับเพราะเหตุว่า ยังมีเวลาเหลือและไม่มีธุระรีบร้อน บ้านก็อยู่ไม่ไกล ใช้เวลาเดินประมาณ 20 นาที ก็ถึง ยังได้ออกกำลังกายอีกด้วย และเป็นการประหยัดเงิน 2 บาท ไปใส่กระป๋องออมสินด้วย นักเรียนคิดว่า เพราะเหตุใด แก้วจึงทำเช่นนั้น

.....ก. แก้วเคยได้รับคำชมจากพ่อว่าเป็นเด็กประหยัด

.....ข. ต้องการเงินเหลือเป็นของตัวเอง

.....ค. เก็บเงินใช้จ่ายในยามจำเป็นเพื่อแบ่งเบาภาระของพ่อ

.....ง. แก้วคิดว่าสำหรับตนเองแล้ว การเดินทางกลับบ้านได้ผลคุ้มค่ากว่านั่งรถ

2. เมื่อนักเรียนเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คุณแม่ถามว่า “ จะตัดชุดนักเรียนใหม่

อ

.....ก. ตัดใหม่ เพราะหนูเปลี่ยนโรงเรียนใหม่

.....ข. จะใช้ชุดเก่าไปก่อน เพราะชุดเก่ายังใช้ได้อยู่

.....ค. ขอตัดชุดใหม่ 1 ชุด ไว้ใส่ในวันสำคัญและพิธีต่าง ๆ ของโรงเรียน

.....ง. จะใช้ชุดเก่าไปก่อนเพราะแม่ต้องเสียเงินตัดชุดนักเรียนให้น้องคนเล็ก ที่จะเข้าโรงเรียนปีนี้

3. นักเรียนคิดว่า เปิดเทอมใหม่นักเรียนต้องซื้อสมุดใหม่ทุกวิชาหรือไม่

-ก. ซื้อใหม่ทุกวิชา เพราะขึ้นชั้นใหม่ ต้องใช้สมุดใหม่ ๆ เหมือนเพื่อน ๆ
-ข. ซื้อใหม่ทุกวิชา เพราะ เล่มเก่าที่เหลื้ือเก็บมาทำสมุดทดเลข
-ค. ซื้อใหม่แทนเฉพาะเล่มที่ใช้หมดเท่านั้นเพราะของเก่ายังใช้ได้
-ง. ซื้อใหม่บางส่วนเพราะไม่ต้องการให้แม่เสียเงินมาก

4. กุสุมาเก็บสะสมเงินค่าขนมไว้ครบ 100 บาท ตั้งใจจะนำไปฝากธนาคารบังเอิญเห็นเพื่อนซื้อกางเกงยีนส์ใส่ก็มีความอยากได้เหมือนเพื่อน ถ้านักเรียนเป็นกุสุมา นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร

-ก. ไม่ซื้อ เพราะไม่อยู่ในแผนการใช้เงินของตน
-ข. ไม่ซื้อ เพราะ รู้ว่าคุณแม่ไม่ชอบ
-ค. ซื้อ เพราะ ถือว่าเป็นเงินที่ตนเองสะสมไว้
-ง. ซื้อ เพราะอยากได้เหมือนเพื่อน

5. นัยนา เก็บสะสมเงินได้จำนวนหนึ่ง จากเงินค่าอาหารกลางวันของตน บังเอิญตอนเปิดเทอม นัยนามีเหตุต้องใช้เงินในระยะนี้หลาย ๆ อย่างพร้อมกัน ถ้านักเรียนเป็นนัยนา นักเรียนจะตัดสินใจใช้เงินของตนในเรื่องอะไร

-ก. คัดชุดนักเรียนใหม่ เพราะชุดเก่าคับและใช้ไม่ได้
-ข. ไปทัศนากับโรงเรียน เพราะตั้งใจไว้นานแล้วและยังไม่เคยไป
-ค. ให้เพื่อนที่รักและสนิทซึ่มไปคูหนั้ เพราะกลัวเพื่อนตำหนิว่าไม่รักกันจริง
-ง. ให้คุณแม่ไปทำบุญวันเกิดที่วัด

เฉลย

ข้อ	ระดับคะแนนของคำตอบ			
	ก	ข	ค	ง
1	1	2	3	4
2	1	4	2	3
3	1	2	4	3
4	4	3	2	1
5	3	2	1	4

เกณฑ์การประเมิน

ระดับคะแนน

- 5-8 นักเรียนประหยัดเพื่อต้องการรางวัลหรือไม่ต้องการถูกลงโทษ
 9-12 นักเรียนประหยัดเพื่อผู้อื่นที่อยู่ใกล้ชิด
 13-16 นักเรียนประหยัดเพื่อประโยชน์ของสังคมส่วนใหญ่
 17-20 นักเรียนเป็นคนประหยัดเพื่ออุดมการณ์อันเป็นสากล

แผนการสอน เรื่อง การมีระเบียบวินัยในการศึกษาเล่าเรียน

วัตถุประสงค์

1. บอกความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์และวิธีการปฏิบัติตนในเรื่องการมีระเบียบวินัยในการศึกษาเล่าเรียน
2. บอกความรู้สึกของตนเองที่มีต่อการมีระเบียบวินัยในการศึกษาเล่าเรียน
3. ควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติได้ถูกต้องเป็นกิจนิสัยในการมีระเบียบวินัยในการศึกษาเล่าเรียน

เนื้อหา

การมีระเบียบวินัยในการศึกษาเล่าเรียน หมายถึง การที่นักเรียนควบคุมตนเอง ประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีระเบียบแบบแผน มีเหตุผลและเป้าหมายในการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถเพื่อพัฒนาตนเอง จัดตารางเวลาไว้สำหรับศึกษาเล่าเรียนและควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามตารางดังกล่าว ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนอย่างสม่ำเสมอทุกวิชา ไม่เฉพาะแต่วิชาที่ตนชอบอย่างเดียว เตรียมตัวอ่านบทเรียนมาก่อนถึงเวลาเรียนและทบทวนบทเรียนทุกครั้งภายหลังจากการเรียน เข้าเรียนตรงตามเวลา และไม่เปิดโอกาสหรือยินยอมให้เพื่อนลอกคำตอบในเวลาสอบ เตรียมเครื่องใช้ในการเรียนไว้ให้ครบ และพร้อมที่จะใช้อยู่ตลอดเวลา

กิจกรรมการปลูกฝังและสร้างเสริมจริยธรรม

ผู้วิจัยแนะนำตัวแบบ : นางสาววิจิตร นิสัยซื่อ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 เป็นนักเรียนที่ได้รับการยอมรับจากคณะครู-อาจารย์ทุกท่านว่ามีระเบียบวินัยในการศึกษาเล่าเรียน ให้ขวัญประจำเหล่าประสพการณ์ให้กลุ่มตัวอย่างฟัง

วิจิตร : ข้าพเจ้าเป็นคนที่ไม่ค่อยจะมีระเบียบวินัยสักเท่าไร เวลาอยู่ที่โรงเรียนก็มักทำตัวผิระเบียบเป็นประจำ ไม่ว่าจะเป็นทางเก่งที่ยาวจนคลุมเข่าจนอาจารย์ทางฝ่ายปกครอง ต้องคอยหนีบเพื่อให้ไปปรับปรุงแก้ไข ทางโรงเรียนห้ามใส่เครื่องประดับ ข้าพเจ้าก็ใส่และต้องคอยหลบๆ ซ่อนๆ อาจารย์ฝ่ายปกครอง ผมของข้าพเจ้าก็ยาวและจะตัดทีก็ไมยอมตัดตามทรงที่ทางโรงเรียนกำหนดให้ แต่ปัจจุบันข้าพเจ้ากลับเป็นนักเรียนคนหนึ่งซึ่งแต่งกายถูกระเบียบมากที่สุด ทุกคนคงอยากจะทราบว่าข้าพเจ้าเปลี่ยนจากคนหนึ่งเป็นอีกคนหนึ่งได้อย่างไร ข้าพเจ้าทำตัวไม่มีระเบียบวินัย จนกระทั่งวันหนึ่ง ข้าพเจ้าเบื่อหน่ายต่อการหลบๆ ซ่อนๆ อาจารย์ฝ่ายปกครองและการเป็นคนไม่มีระเบียบวินัยก็ทำให้ไม่มีใครอยากจะคบด้วย ข้าพเจ้าจึงตั้งต้นสร้างวินัยให้กับตนเองโดยเริ่มจากระเบียบวินัยในการศึกษาเล่าเรียน ข้าพเจ้าปรับปรุงตัวเองครั้งใหญ่ ชนิดที่เรียกว่า

เปลี่ยนจากหน้ามือเป็นหลังเท้า ผมของข้าพเจ้าก็ตัดให้ถูกระเบียบ การแต่งกายก็ถูกระเบียบหมด จากนั้นก็เริ่มจัดระเบียบในการศึกษา โดยเริ่มกำหนดตารางการเรียน ตารางอ่านหนังสือ ตารางทำการบ้าน และข้าพเจ้าก็ทำตามระเบียบที่ข้าพเจ้าตั้งขึ้นอย่างเคร่งครัด เมื่อมาโรงเรียนข้าพเจ้าก็ทำตนให้มีระเบียบวินัยตามที่ทางโรงเรียนตั้งไว้ เช่น เข้าเรียนให้ตรงเวลา ทำความสะอาดห้องเรียนตามเวลาที่ตนรับผิดชอบ เป็นต้น การที่ข้าพเจ้าได้ทำตนให้มีระเบียบวินัยสร้างผลดีให้แก่ข้าพเจ้าอย่างมาก เป็นต้นว่า ข้าพเจ้าสามารถมาโรงเรียนและเดินอยู่ในโรงเรียนด้วยความสบายใจ ไม่ต้องคอยระวังอาจารย์ฝ่ายปกครองจะมาทำโทษ นอกจากนี้ยังทำให้ข้าพเจ้าเรียนรู้เรื่องขึ้นจากการที่ข้าพเจ้ากำหนดตารางอ่านหนังสือล่วงหน้า ผลการเรียนก็ดีขึ้นด้วย ข้าพเจ้าได้รู้แล้วว่า การมีระเบียบวินัยในการศึกษาเล่าเรียน ทำให้เกิดแต่ผลดีกับตัวข้าพเจ้ามากมาย ข้าพเจ้าจึงอยากให้เพื่อนๆ พี่ๆ ที่จะเป็นคนมีระเบียบวินัยในการศึกษาเล่าเรียน เพื่อผลดีจะได้เกิดกับน้องๆ ทุกคน อย่างที่เกิดกับตัวข้าพเจ้ามาแล้ว.

ให้กลุ่มตัวอย่างซักถามตัวแบบจากนั้นแจกเอกสารหมายเลข 1

สื่อการเรียนการสอน

แบบตรวจสอบคุณลักษณะ เรื่อง การมีระเบียบวินัยในการศึกษาเล่าเรียน (เอกสารหมายเลข 1)

การประเมินผล

ตรวจแบบตรวจสอบคุณลักษณะ เรื่อง การมีระเบียบวินัยในการศึกษาเล่าเรียน
สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

แบบตรวจสอบคุณลักษณะ

เรื่อง การมีระเบียบวินัยในการศึกษาเล่าเรียน

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้ ซึ่งบุคคลในเรื่องต้องตัดสินใจเลือกปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในทางเลือกที่กำหนดให้ 4 ทางเลือก

2. ถ้าสมมุตินักเรียนประสบเหตุการณ์ในเรื่องดังกล่าว นักเรียนจะตัดสินใจเลือกปฏิบัติอย่างไร ทางเลือกที่นักเรียนเลือกไม่มีผิดหรือถูก เพราะความคิดและการตัดสินใจของแต่ละคนไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน ถ้านักเรียนต้องการทราบว่านักเรียนมีเหตุผลในการเลือกปฏิบัติอย่างไรแล้ว ให้นักเรียนตอบตามความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียน

3. ให้นักเรียนเขียน / หน้าข้อทางเลือกที่ต้องการ

1. สายสมรให้คำแนะนำศรีสุดา ไม่ให้เอางานอื่นขึ้นมาทำ ขณะที่ครูกำลังสอน อยู่เสมอให้นักเรียน คิดว่าเหตุผลที่สายสมรทำเช่นนั้นเพราะเหตุอะไร

.....ก. ศรีสุดาเป็นเพื่อนรักของสายสมร

.....ข. ต้องการให้ศรีสุดาตั้งใจเรียน

.....ค. ไม่ต้องการให้ส่วนรวมเสียเวลาเรียนเพราะศรีสุดาเป็นเหตุ

.....ง. ต้องการให้ศรีสุดาู้และรักษาระเบียบวินัยในการเรียน

2. ชาญชัยจัดเปลี่ยนหนังสือในกระเป๋าของตนตามตารางเรียนทุกวัน นักเรียนคิดว่าเหตุใดชาญชัย จึงทำเช่นนั้น

.....ก. ไม่ต้องการถือหนังสือมากโดยไม่มีความจำเป็น

.....ข. มิให้ตนเองหลงลืมแล้วต้องไปนั่งเรียนกับเพื่อน

.....ค. ต้องการให้ตนมีความรับผิดชอบและระเบียบวินัยในตนเอง

.....ง. เพื่อความเรียบร้อยในการเรียนของส่วนรวม

3. เมื่อถึงชั่วโมงเรียน อาจารย์เข้าห้องเรียนช้ากว่าปกติ เพื่อนนั่งคุยและหัวเราะกันเสียงดัง ถ้า นักเรียนอยู่ในเหตุการณ์นี้ด้วย นักเรียนจะอย่างไร

.....ก. ไปเชิญอาจารย์ให้เข้าชั้นเรียน

.....ข. ขอร้องให้เพื่อน ๆ ทุกคนอย่าส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่นที่อยู่ในห้องและห้องใกล้เคียง

.....ค. ชวนเพื่อน ๆ ที่อยู่ใกล้ ๆ ทบทวนบทเรียน

.....ง. นั่งทบทวนบทเรียนคนเดียวไม่สนใจใคร

4. มะลิกับกุหลาบเป็นเพื่อนรักกัน และทั้งสองก็ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันมาโดยตลอด วันหนึ่งก่อนเข้าห้องสอบ กุหลาบบอกมะลิว่าได้จดสูตรเคมีเพื่อแอบเอาเข้าไปในห้องสอบด้วย ถ้านักเรียนเป็นมะลิ นักเรียนจะทำอย่างไร

-ก. ห้ามกุหลาบอย่าทำ เพราะเป็นการกระทำผิดระเบียบวินัย
-ข. ห้ามกุหลาบอย่าทำ เพราะกลัวครูจับได้
-ค. ห้ามกุหลาบอย่าทำ เพราะทำให้เสียประวัติการเรียนของตน
-ง. ห้ามกุหลาบอย่าทำ เพราะเป็นการเอาเปรียบผู้อื่น

5. งามดาเป็นหัวหน้าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ได้สังเกตวิธีการตอบคำถามของเพื่อนในขณะที่ครูสอน แล้วมีข้อสังเกตอยู่ 2 ประเภท คือ

วิธีที่ 1 ตอบพร้อม ๆ กันทุกคน

วิธีที่ 2 ใครจะยกมือขึ้นแล้วให้ครูเรียกจึงลุกขึ้นตอบ

ถ้านักเรียนเรียนอยู่ในห้องเดียวกับงามดา นักเรียนจะตอบคำถามด้วยวิธีใด

-ก. วิธีที่ 1 เพราะถ้าตอบไม่ได้จะอาศัยเพื่อน ๆ ช่วยตอบ
-ข. วิธีที่ 1 เพราะช่วยให้นักเรียนบางคนทราบคำตอบ แต่ไม่กล้ายกมือตอบได้ตอบคำถาม
-ค. วิธีที่ 2 เพราะไม่ส่งเสียงดังรบกวนห้องอื่น
-ง. วิธีที่ 2 เพราะต้องการระเบียบวินัยในการเรียน

เฉลย

ข้อ	ระดับคะแนนของคำตอบ			
	ก	ข	ค	ง
1	1	2	3	4
2	1	2	4	3
3	4	3	2	1
4	4	1	2	3
5	1	2	3	4

เกณฑ์การประเมิน

ระดับคะแนน

- 5-8 นักเรียนมีระเบียบวินัยในการศึกษาเล่าเรียนเพื่อต้องการรางวัลหรือผลประโยชน์บางประการของตน
- 9-12 นักเรียนมีระเบียบวินัยในการศึกษาเล่าเรียนเพื่อบุคคลใกล้ชิด
- 13-16 นักเรียนมีระเบียบวินัยในการศึกษาเล่าเรียน เพื่อประโยชน์ของสังคมส่วนใหญ่
- 17-20 นักเรียนมีระเบียบวินัยในการศึกษาเล่าเรียนด้วยอุดมการณ์ของตนเอง

แผนการสอน เรื่อง การดำรงความเป็นไทย

วัตถุประสงค์

1. บอกความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์และวิธีการปฏิบัติตนในเรื่องการดำรงความเป็นไทย
2. บอกความรู้สึกของตนเองที่มีต่อการดำรงความเป็นไทยได้
3. ควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติได้ถูกต้องเป็นกิจนิสัยในการดำรงความเป็นไทย

เนื้อหา

การดำรงความเป็นไทย หมายถึง การที่นักเรียนรู้สึกสำนึกและภูมิใจในความเป็นคนไทยตระหนักในคุณค่าอันสำคัญยิ่งของภาษา วัฒนธรรม และประเพณีของชาติ โดยศึกษาให้เข้าใจถ่องแท้และอนุรักษ์ส่งเสริมภาษา วัฒนธรรม และประเพณีของชาติให้คงเป็นเอกลักษณ์ที่เชิดหน้าชูตาของชาติด้วยการใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง ไม่ส่งเสริมการใช้ภาษาไทยปนกับภาษาต่างชาติ เผยแพร่การใช้ภาษาที่ถูกต้อง เข้าร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมและประเพณีของทางโรงเรียนและชุมชนเป็นประจำปฏิบัติตนได้ถูกต้องเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมและประเพณีของชาติ ทั้งการแต่งกาย และขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมเผยแพร่และฟื้นฟูวัฒนธรรมและประเพณีของชาติ

กิจกรรมการปลูกฝังและสร้างเสริมจริยธรรม

ผู้วิจัยแนะนำตัวแบบ : นายสิงหา ทองชัยภูมิ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 เป็นนักเรียนที่ได้รับการยอมรับจากคณะครู-อาจารย์ทุกท่านว่าปฏิบัติตนในเรื่องการดำรงความเป็นไทยได้ดี ให้กล้าหาญเล่าประสบการณ์ให้กลุ่มตัวอย่างฟัง

สิงหา : ประเทศไทยมีวัฒนธรรมและประเพณีที่งดงามมากมาย แต่เป็นที่น่าเสียดายเพราะปัจจุบันวัฒนธรรมและประเพณีของไทยเหล่านี้กำลังถูกอารยธรรมของชาวตะวันตกมากลบกลืนหายไป ข้าพเจ้าเป็นคนไทยโดยกำเนิดมีพ่อเป็นคนไทย แม่เป็นคนไทย บรรพบุรุษเป็นคนไทย ข้าพเจ้าจึงรักและหวงแหนวัฒนธรรมอันดีงามของไทย ข้าพเจ้ารู้สึกเสียดายยิ่งนักที่วัฒนธรรมเหล่านี้กำลังถูกอารยธรรมของชาวต่างชาติมากลบกลืนหายไป ปัจจุบันวัฒนธรรมของไทยกำลังถูกกลืนโดยวัฒนธรรมของชาวตะวันตกไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมการแต่งกาย อาหารการกินหรือแม้แต่วัฒนธรรมทางภาษาที่กำลังถูกกลืนโดยภาษาของชาติตะวันตกอย่างมาก มีหลายครั้งที่ข้าพเจ้ารู้สึกเศร้าใจที่เห็นคนไทยแท้ๆ แต่กับนิยมภาษาของต่างชาติ เขาช่างไม่ภูมิใจในภาษาที่เป็นของตนเอง เช่น บางครั้งข้าพเจ้าไปโทรศัพท์พอหมายเลขเสร็จก็มีคนมารับสายพร้อมกับทักทายข้าพเจ้าว่า “ สะโหล ” หรือไม่กี่ “ สดโโล ” ซึ่งตัวข้าพเจ้าก็พยายามใช้คำว่า “ สวัสดีค่ะ ” ข้าพเจ้ารัก

ความเป็นไทย ไม่ต้องการให้วัฒนธรรมอันดีงามของไทยต้องถูกกลืนหายไปจึงได้ฝึกการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง ไม่ใช่ภาษาไทยผสมกับภาษาของชาวต่างชาติเหมือนกับที่นักเรียนนอกชอบทำกัน ข้าพเจ้ารักภาษาไทย ชอบการเขียน กาพย์ กลอน ซึ่งนับวันก็จะยิ่งหายสาบสูญไป อีกอย่างหนึ่งที่กำลังจะหายสาบสูญไปก็คือ ประเพณีอันดีงามของคนไทย มีหลายครั้งที่ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจเมื่อพบว่าเวลาถึงวันประเพณีต่างๆ ของไทย ซึ่งทุกคนจะต้องมาร่วมกันทำบุญตักบาตร ฟังเทศน์ที่วัด แต่ปัจจุบันสิ่งดีงามเหล่านี้กำลังหายไป เมื่อข้าพเจ้าไปวัดทั้งที่เป็นวันที่ทุกคนจะต้องมาทำบุญกัน คือ เป็นวันออกพรรษา แต่กลับไม่มีใครจะมาวัดมีเพียงข้าพเจ้าเพียงคนเดียว ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจและเสียดยอย่างยิ่งที่วัฒนธรรมประเพณีความเป็นไทย ของเรากำลังสูญหายไป แล้วน้องๆ ละคะรู้สึกเสียดยเหมือนข้าพเจ้าหรือเปล่า.

ให้กลุ่มตัวอย่างซักถามคว้แบบจากนั้นแจกเอกสารหมายเลข 1

เพื่อการเรียนการสอน

แบบทดสอบคุณลักษณะ เรื่อง การดำรงความเป็นไทย (เอกสารหมายเลข 1)

การประเมินผล

ตรวจแบบทดสอบคุณลักษณะ เรื่อง การดำรงความเป็นไทย

สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

เอกสารหมายเลข 1

แบบทดสอบคุณลักษณะ

เรื่อง การดำรงความเป็นไทย

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้ ซึ่งบุคคลในเรื่องต้องคิดและตัดสินใจ เลือกปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในทางเลือกที่กำหนดให้ 4 ทางเลือก

2. ถ้าสมมุตินักเรียนประสบเหตุการณ์ในเรื่องดังกล่าวนักเรียนจะตัดสินใจเลือกปฏิบัติอย่างไร ทางเลือกที่นักเรียนเลือกไม่มีผิดหรือถูก เพราะความคิดและการตัดสินใจของแต่ละคนไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน ถ้านักเรียนต้องการทราบว่านักเรียนมีเหตุผลในการเลือกปฏิบัติอย่างไร ให้นักเรียนตอบตามความคิดเห็นหรือความรู้สึกรักของนักเรียน

3. ให้นักเรียนเขียน / หน้าข้อทางเลือกที่ต้องการ

1. วันที่ 13 เมษายน ของทุกปีเป็นวันสงกรานต์ ในวันนี้ประชาชนชาวไทยได้ร่วมกันทำกิจกรรมพิเศษหลายอย่าง ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันตามสภาพของท้องถิ่น นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับวันสงกรานต์

.....ก. เป็นกิจกรรมที่ทำมาตั้งแต่สมัยโบราณ ต้องช่วยกันรักษาไว้เป็นเอกลักษณ์ของไทย

.....ข. ต้องการให้วันสงกรานต์มีอยู่ตลอดไป เพราะกิจกรรมในวันนี้ให้ความสนุกสนานมาก

.....ค. วันสงกรานต์เป็นวันสำคัญวันหนึ่งเพราะถือว่าเป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทยญาติพี่น้องได้มีโอกาสทำบุญร่วมกัน

.....ง. เป็นวันที่ควรรักษาไว้เพราะในวันนี้มีกิจกรรมที่ชาวต่างประเทศสนใจในการมาเที่ยวเมืองไทย

2. คณะกรรมการนักเรียนต้องการจัดงานวันปีใหม่ในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับความสนุกสนานและแสดงออกซึ่งความคิดความสามารถของตน จึงให้นักเรียนแต่ละห้องส่งการแสดงมาระดับละ 1 อย่าง ชาติเป็นหัวหน้าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้เสนอให้แต่ละห้องเสนอกิจกรรมมาเพื่อคัดเลือกส่งคณะกรรมการในนามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถ้านักเรียนเป็นชาติจะตัดสินใจเลือกกิจกรรมใด ใน 4 ข้อที่เพื่อน ๆ เสนอมาเป็นกิจกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

.....ก. รำไทย เพราะมีตัวบุคคลอยู่แล้ว สะดวกดี

.....ข. ร้องเพลงไทยเดิมเพราะตนเองเป็นผู้ร้อง และจะได้รับคำชมเชยว่าร้องเก่ง

-ค. รำ 4 ภาค เพื่อต้องการให้ผู้ชมได้ทราบถึงวิธีการรำของภาคต่าง ๆ
-ง. รำวงมาตรฐาน เพราะ เป็นกิจกรรมที่ทุกคนต้องรำเป็นเพื่อความเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย

3. นภาไปตลาดกับคุณแม่ เห็นคุณครูประจำชั้นกำลังเดินซื้อของอยู่จึงเข้าไปหาและยกมือไหว้ พร้อมทั้งพูดว่า “ สวัสดีค่ะ หนูช่วยถืออะไรไหมค่ะ” นักเรียนคิดว่าการที่นภาทำเช่นนี้เพราะเหตุใด

-ก. ต้องการให้ครูรัก
-ข. ให้เป็นตัวอย่างแก่ผู้อื่น
-ค. เคยได้รับการสั่งสอนอบรมมา
-ง. ต้องการสืบทอดคุณลักษณะความเป็นไทย

4. กรองแก้ว ชอบสวมกางเกงยีนหรือกางเกงขาสั้นมาโรงเรียนเสมอในวันหยุดเพื่อทำกิจกรรม งานกลุ่มที่ครูมอบหมายให้กับเพื่อน ๆ อยู่ต่อมาเพื่อนสังเกตเห็น กรองแก้วสวมกระโปรง แต่งกายเรียบร้อย ทุกครั้งที่มาร่วมทำกิจกรรมในวันหยุด เพราะเหตุใดกรองแก้วกลับเป็นคน ที่ แต่งกายเรียบร้อย

-ก. คิดว่าการสวมกระโปรงไปโรงเรียนแล้วทำให้คุณแม่สบายใจ
-ข. ต้องการสืบทอดวัฒนธรรมการแต่งกายของไทย
-ค. กลัวถูกลงโทษ เพราะได้รับคำตักเตือนเรื่องการแต่งกายไม่เรียบร้อยจากครูมาหลายครั้งแล้ว
-ง. เพื่อความปลอดภัยของตัวเอง

5. ลำภาเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สอบได้ทุน เอ เอฟ เอส ไปเรียนที่อเมริกา 1 ปี แล้วกลับมาเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่โรงเรียนเดิม เพื่อนที่เรียนด้วยกันกับลำภาต่างสงสัยว่า ทำไมลำภาจึงไม่ใช้ภาษาอังกฤษปนกับภาษาไทยเหมือนเพื่อน ๆ บางคนที่ได้รับทุน เอ เอฟ เอส ถ้านักเรียนเป็นลำภาจะตอบข้อสงสัยของเพื่อน ๆ ว่าอย่างไร

-ก. เราเป็นคนไทยควรใช้ภาษาไทยเพื่อบำรุงความเป็นเอกลักษณ์ของไทย
-ข. ถ้าใช้ภาษาอังกฤษปนกับภาษาไทยแล้ว เกรงว่าผู้ฟังจะไม่รู้เรื่อง
-ค. กลัวเพื่อน ๆ ถามว่า “ เป็นคนไทยหรือเปล่า ”
-ง. คิดว่าการใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องจะเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใกล้ชิดและผู้ที่เกี่ยวข้อง

เฉลย

ข้อ	ระดับคะแนนของคำตอบ			
	ก	ข	ค	ง
1	4	1	2	3
2	2	1	3	4
3	1	2	3	4
4	3	4	1	2
5	4	2	1	3

เกณฑ์การตัดสิน

ระดับคะแนน

- 5-8 ดำรงความเป็นไทยเพื่อผลประโยชน์บางประการของตน
 9-12 ดำรงความเป็นไทยเพื่อผู้อื่นที่ใกล้ชิด
 13-16 ดำรงความเป็นไทยเพื่อประโยชน์ของสังคมส่วนใหญ่
 17-20 ดำรงความเป็นไทยด้วยอุดมการณ์ของตนเอง